

Structuri compuse in Prolog

Ruxandra Stoean http://inf.ucv.ro/~rstoean ruxandra.stoean@inf.ucv.ro

Ce sunt structurile?

- Cea mai mare parte din informația pe care vrem să o reprezentăm într-un program este compusă, adică ea constă din entități care au mai multe atribute diferite
  - De exemplu, entitatea *persoană* poate avea mai multe atribute precum *vârstă*, *înăltime*, *greutate* etc.
- În programele realizate până acum, am utilizat numai fapte și reguli care foloseau structuri de date simple.
  - Argumentele predicatelor folosite au fost atomi sau numere.
- Aceste date simple pot însă fi combinate pentru a construi tipuri de date complexe numite **structuri**.

Ce sunt structurile?

• O structură constă dintr-un functor și un număr fix de argumente:

structura(arg1, arg2, ..., argn)

- Fiind un termen, structura poate să apară în cadrul unei clauze oriunde poate apărea o variabilă sau o constantă.
- Precum toţi ceilalţi termeni folosiţi anterior, nici structurile nu trebuie declarate
  - Le folosim direct în cadrul programului, acolo unde avem nevoie de ele.

Ce sunt structurile?

- Deși arată precum predicatele, nu funcționează ca acestea.
  - Predicatele sunt relatii, iar structurile sunt obiecte.
  - Diferența dintre cele două este realizată de către
     Prolog după locul în care apar într-o clauză.
- Structurile nu apar niciodată singure, ci doar ca argumente pentru predicate.

Exemplu de utilizare a unor structuri

```
student(adrian, prezente(8), proiect(bun)).
student(marius, prezente(2), proiect(copiat)).
student(andreea, prezente(9), proiect(bun)).
student(ovidiu, prezente(4), proiect(slab)).
```

- Daca vrem sa aflam care sunt studentii care pot sa ia o nota peste 7, putem folosi interogarea:
  - ? student(X, prezente(Y), proiect(bun)), Y > 6, writeln(X), fail.
     adrian
     andreea

Exemplu de utilizare a unor structuri

```
student(adrian, prezente(8), proiect(bun)).
student(marius, prezente(2), proiect(copiat)).
student(andreea, prezente(9), proiect(bun)).
student(ovidiu, prezente(4), proiect(slab)).
```

- Daca vrem sa aflam care sunt studentii care nu vor intra in examen, putem folosi interogarea:
  - ? student(X, prezente(_Y), proiect(copiat)), writeln(X), fail.
     marius

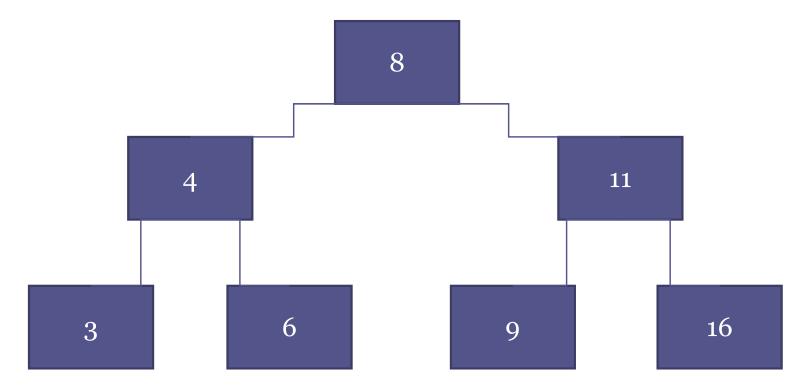
Underline-ul indică faptul că nu suntem interesați de valoarea cu care este unificat acest câmp.

Alt exemplu de utilizare a unor structuri

- O structura poate avea si mai mult de un singur argument (cum a fost cazul in exemplul precedent).
- Exemplu:

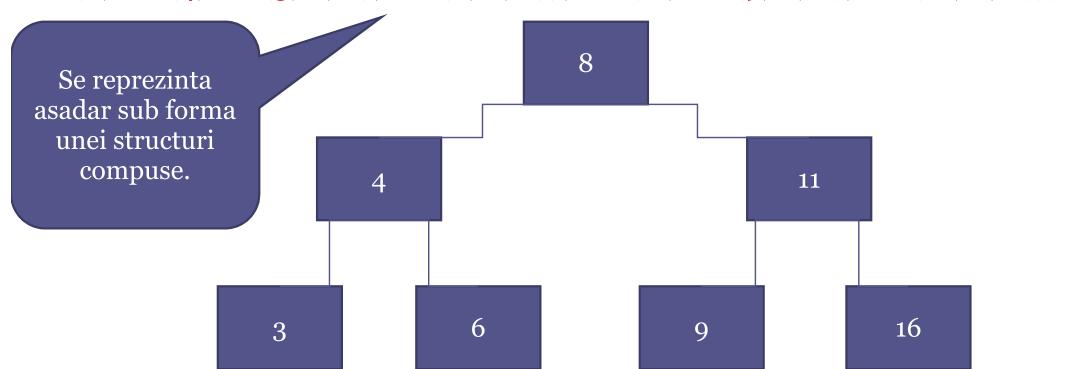
```
are(ionut, calculator(asus, '3 Ghz', 'RAM 1 GB')). are(ovidiu, calculator(hp, '2.7 Ghz', 'RAM 512 MB')). are(ovidiu, calculator(dell, '2.4 Ghz', 'RAM 512 MB')).
```

- Un arbore binar are proprietatea că pentru un nod părinte:
  - fiecare nod aflat în partea stângă a sa are o valoare numerică mai mică decât a sa şi
  - fiecare nod aflat în partea dreaptă a nodului părinte are o valoare mai mare decât a sa.

- Pentru reprezentarea în Prolog, presupunem că fiecare nod are câte două legături către alți arbori:
  - una către subarborele stâng
  - una către subarborele drept

arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n)))

 Scrieţi un predicat Prolog care să calculeze suma elementelor arborelui.

```
suma(n, 0).

suma(arb(R, n, n), R).

suma(arb(Radacina, S, D), Suma) :- suma(S, S1),

suma(D, S2), Suma is Radacina + S1 + S2.
```

```
1 ?- suma(arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n))), S).
S = 57
```

 Scrieţi un predicat Prolog care să verifice existenta unui număr dat într-un arbore binar.

```
cauta(n, __):- write('Nu exista.').
cauta(arb(X, __, __), X):- write('Numarul exista.').
cauta(arb(Rad, S, __D), X):- X < Rad, cauta(S, X).
cauta(arb(_Rad, __S, D), X):- cauta(D, X).
```

5 ?- cauta(arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n))), 9).
Numarul exista.

Yes

6 ?- cauta(arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n))), 5). Nu exista.

11

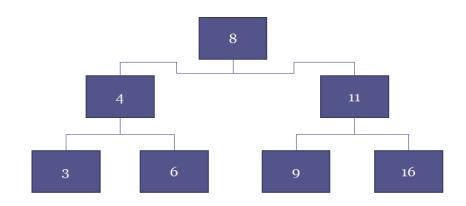
Arbori binari

• Scrieţi predicate Prolog care să realizeze parcurgerea unui arbore binar în preordine, în inordine şi în postordine.

• Preordine:

- 1. Vizitam radacina.
- 2. Vizitam subarborele stang in preordine.
- 3. Vizitam subarborele drept in preordine.
- Parcurgerea:
  - ^o 8, 4, 3, 6, 11, 9, 16.

Parcurgerea in preordine

preord(n).

16

 preord(arb(Rad, S, D)) :-writeln(Rad), preord(S),
 preord(D).

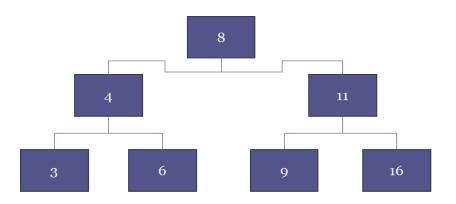
```
8 ?- preord(arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n)))).
8 4 3 6 11 9
```

Parcurgerea in inordine

- Inordine:
  - 1. Vizitam subarborele stang in inordine.
  - 2. Vizitam radacina.
  - 3. Vizitam subarborele drept in inordine.

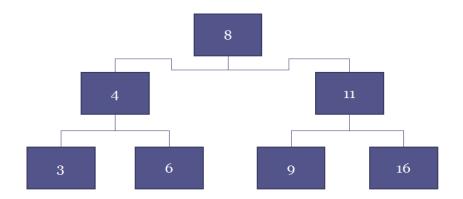
• Parcurgerea:

¹ 3, 4, 6, 8, 9, 11, 16

Parcurgerea in postordine

- Postordine:
  - 1. Vizitam subarborele stang in postordine.
  - 2. Vizitam subarborele drept in postordine.
  - 3. Vizitam radacina.
- Parcurgerea:
  - ¹ 3, 6, 4, 9, 16, 11, 8

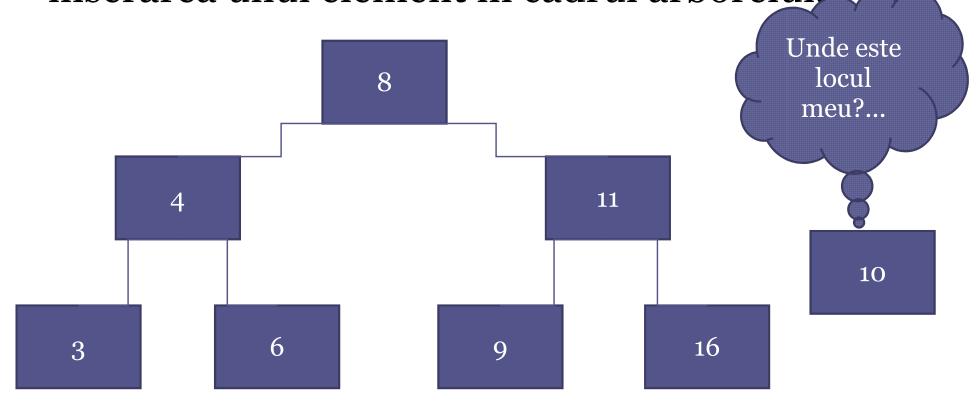
Inordine si postordine?

- Cum se implementeaza in Prolog?
  - Solutia este triviala si ramane ca tema.

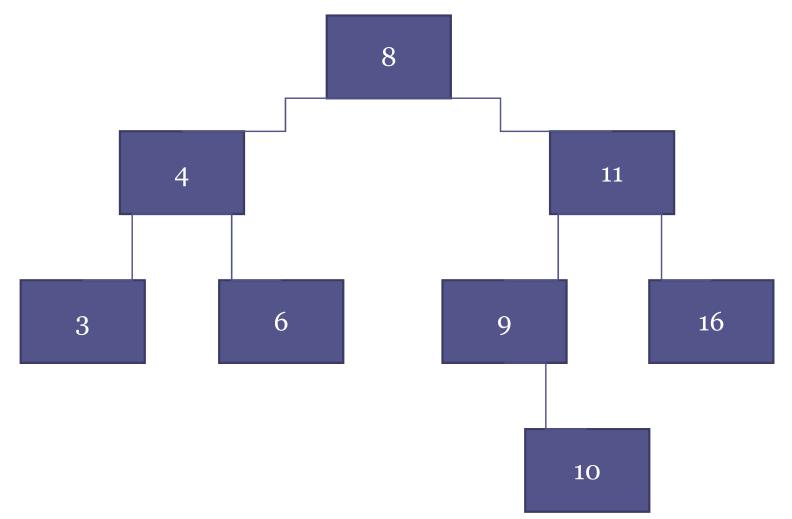
Inserarea unui element intr-un arbore binar

 Realizați un predicat Prolog care să realizeze inserarea unui element in cadrul arborelui.

Inserarea unui element intr-un arbore binar

• Realizați un predicat Prolog care să realizeze inserarea unui element in cadrul arborelui.

Inserarea unui element intr-un arbore binar

2 ?- ins(10, arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, n), arb(16, n, n))), Rez).

Rez = arb(8, arb(4, arb(3, n, n), arb(6, n, n)), arb(11, arb(9, n, arb(10, n, n)), arb(16, n, n)))

Intrari si iesiri in Prolog

Altfel spus, cum citim dintr-un fisier si cum scriem intr-unul folosind Prologul.

Intrari si iesiri in Prolog

- Orice sursă sau destinație de date este numită în Prolog *stream* (canal de intrare, sau de ieșire).
- Cele mai utilizate predicate pentru citirea și scrierea datelor sunt, evident, *read* și *write*.

Vom folosi si altele cand vom invata sa lucram cu caractere si string-uri in Prolog.

Intrari si iesiri in Prolog

- Atat write/1 cat si read/1 au un singur argument și folosesc canalul *curent* de ieșire, respectiv de intrare.
  - Cele predefinite sunt ecranul şi tastatura.
    - ? read(X), write('Am citit termenul'), tab(1), write(X).
  - La citire, dupa scrierea termenului care trebuie citit, se pune punct (.).

Intrari in Prolog

- Pentru a citi dintr-un fişier nu trebuie decât să facem din fişierul respectiv canalul curent.
- Predicatele care fac acest lucru sunt:
  - see(F) fişierul dat ca argument devine fişier de intrare curent.
    - Fişierul F este deschis pentru citire, iar pointerul de fişier este poziționat la începutul lui.
  - seen închide fişierul de intrare curent şi stabileşte canalul de intrare tastatura.

Iesiri in Prolog

- Pentru a scrie într-un fişier trebuie să facem din fişierul respectiv canalul curent.
- Predicatele care fac acest lucru sunt:
  - tell(F) deschide fişierul F pentru scriere şi îl face fişier de ieşire curent.
    - Dacă fișierul există deja, conținutul său este șters, altfel, fișierul este creat.
  - append(F) face acelasi luru ca si tell/1, cu deosebirea ca, daca fisierul exista, continutul sau nu este sters, ci se scrie in continuare.
  - told închide fişierul de ieşire curent stabilind ca stream de ieşire ecranul.

Intrari/iesiri in Prolog

- Predicatul *read(-Term)* citeşte în variabila *Term* următorul termen din fișierul de intrare.
  - Termenul citit trebuie să se termine cu caracterul punct în cadrul fișierului.
- Există o constantă specială în Prolog, *end_of_file*, care este returnată atunci când s-au citit toate datele dintr-un fișier.
- Un fişier Prolog poate fi încărcat din interiorul unui alt fişier, cu ajutorul predicatului *consult(NumeFisier)*.
- nl provoacă trecerea la o linie următoare (new line), iar tab(N) adaugă N spații față de poziția la care este situat pointerul în canalul de ieşire curent.

Exemplu

• Avem fişierul de intrare *in.txt* care conţine câte un număr urmat de caracterul punct pe fiecare linie. Scrieţi în fişierul *pare.txt* numerele conţinute în *in.txt* care sunt pare, iar în *impare.txt* numerele care sunt impare.

Separarea elementelor pare de cele impare

```
separ([], [], []).
separ([P|R1], L2, [P|R2]) :- Rest is P mod 2, Rest = 1,
separ(R1, L2, R2).
separ([P|R1], [P|R2], L2) :- separ(R1, R2, L2).
```

```
1 ?- separ([2, 7, 11, 14], X, Y).

X = [2, 14]
Y = [7, 11]
```

Afisarea elementelor unei liste

```
afis([]).
afis([P|R]):-write(P), nl, afis(R).
```

```
1 ?- afis([2, 7, 11, 14]).
2
7
11
14
```

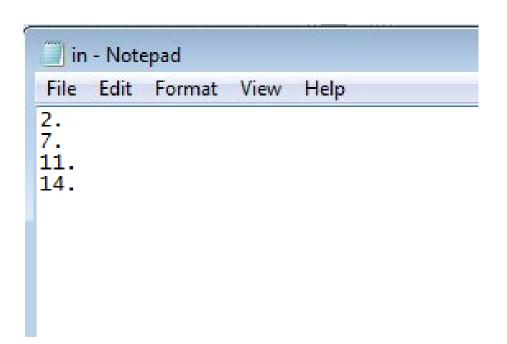
Citirea din *in.txt* si scrierea in *pare.txt* si *impare.txt*

pare(L):-tell('pare.txt'), afis(L), told.

impare(L) :- tell('impare.txt'), afis(L), told.

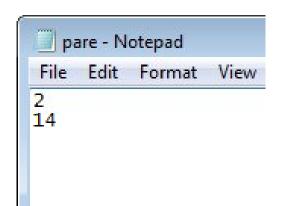
Rularea programului

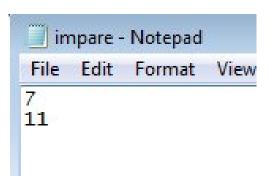
- Scriem mai intai intr-un fisier text cateva numere urmate de caracterul punct, fiecare aflate pe cate un rand.
  - Il salvam la aceeasi locatie unde se afla si programul.

Rularea programului

1 ?- exemplu.
 Totul este gata

Alt exemplu

• Dacă fisierul *in.txt* conține câte un număr urmat de punct pe fiecare linie, scrieți un predicat Prolog care să introducă în fișierul *suma.txt* mesajul *Suma este* urmat de valoarea sumei numerelor din *in.txt*.

Cum se rezolva?

- Avem acelasi cod de la programul precedent pentru citirea elementelor intr-o lista.
- Se calculeaza apoi suma elementelor din lista si se scrie aceasta in fisierul *suma.txt*.

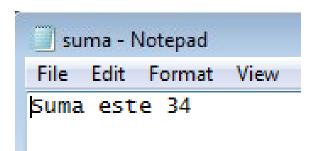
Sau... gasim o alta rezolvare

suma:- see('in.txt'), tell('suma.txt'), calc(o), told, seen.

 $calc(S) := read(N), N = end_of_file, S1 is S + N, calc(S1).$

calc(S) :- write('Suma este '), write(S).

1 ?- suma.

Selectati numerele prime

- Având fişierul *in.txt* dat ca in exemplele precedente, realizați un predicat Prolog care să scrie în fişierul *prime.txt* numai acele numere care sunt prime.
  - Citim toate numerele intr-o lista, ca la exemplul initial (predicatul *citesc/1*), apoi selectam numerele prime intr-o lista pe care o *afisam* apoi in fisierul tinta.
    - · Simplu, nu?

Verificarea daca un numar este prim

```
prim(N) :- prim(N, 2).
```

```
prim(N, K) :- I is N/2, K > I.
prim(N, K) :- R is N mod K, R \= 0, K1 is K + 1,
prim(N, K1).
```

```
1 ?- prim(17).
Yes
2 ?- prim(18).
No
3 ?-
```

Fara sa folosim o lista temporara...

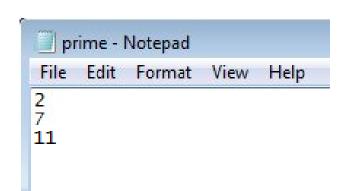
prime:-see('in.txt'), tell('prime.txt'), told, calcul, seen.

calcul :- read(X), $X = end_of_file$, verific(X), calcul. calcul.

verific(_).

Selectati numerele prime

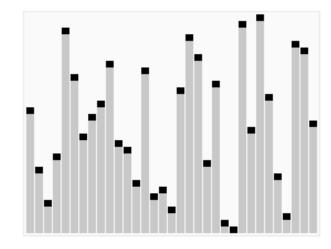
1 ?- prime.

Ordonarea unui sir de numere

- Având în fişierul de intrare *in.txt* câte un număr urmat de caracterul punct pe fiecare linie, construiți un predicat Prolog care să scrie în fișierul *ordonat.txt* șirul de numere ordonat crescător.
  - Citim numerele din *in.txt* intr-o lista, le ordonam in alta lista si le scriem apoi in fisierul *ordonat.txt*.
  - O sa facem in continuare numai ordonarea elementelor unei liste.
  - Pentru aceasta, vom folosi metoda quicksort care utilizeaza mecanismul divide et impera.

Ordonarea elementelor unei liste

sortez([], []).

sortez([P|Rest], Lrez):- selectez(P, Rest, Mici, Mari), sortez(Mici, MiciSort), sortez(Mari, MariSort), append(MiciSort, [P|MariSort], Lrez).

selectez(_, [], [], []).
selectez(P, [P1|Rest], [P1|Mici], Mari):- P1 < P,
selectez(P, Rest, Mici, Mari).
selectez(P, [P1|Rest], Mici, [P1|Mari]):- selectez(P, Rest,
Mici, Mari).

Rularea algoritmului de sortare

• Citirea elementelor dintr-un fisier si scrierea elementelor sortate in fisierul sortat urmeaza sa fie facute de...

Pe saptamana viitoare!

